

Türk Şairleri* (İstanbul 1936-1945). Hemen hemen bütün şuara tezkireleri ve belli başlı kaynaklar taranarak meydana getirilen bu önemli eser sahasında büyük bir boşluğu doldurmuştur. Yazarın ölümü üzerine 98. formada 1432 sayfa olarak yarım kalan eserde 1074 şair ve eserlerinden belli başlı örnekler yer almaktadır. **12. Halk Edebiyatı Antolojisi** (İstanbul 1938). Eserde üç bölüm halinde yüzyıllara göre sıralanmış otuz altı âşîğın ve otuz üç mutasavvıf şairin biyografileriyle türkü, ağıt ve mâni örnekleri yer almaktadır. **13. Türk Musikisi Antolojisi** (I-II, İstanbul 1942-1943). Türk müzikisi tarihi hakkında oldukça geniş malzemenin bir araya getirildiği eserde XVII-XX. yüzyıllar Türk dinî müzikisinin tarihî gelişimi incelenmiş, bu alandaki bestekâr ve icracılar hakkında bilgi verilmiş, bunlara ait tesbit edilebilen dinî müzikî güfteleri de kaydedilmiştir.

Sadettin Nüzhet'in diğer eserleri şunlardır: *Tanzimata Kadar Muhtasar Türk Edebiyatı Tarihi Numuneleri* (İstanbul 1931); *Şeyh Galib* (İstanbul 1932); *Âşık* (İstanbul 1933); *Beşiktaşlı Gedâî* (İstanbul 1933); *Hengâmî* (İstanbul 1933); *Kâtibî* (İstanbul 1933); *Kuloğlu* (İstanbul 1933); *Nâmuk Kemal* (İstanbul 1933); *Neşâtî* (İstanbul 1933); *Râmî Paşa* (İstanbul 1933); *Subûhî* (İstanbul 1933); *Şeyhülislâm Bahâî* (İstanbul 1933); *Cenab Şahabeddin* (İstanbul 1934); *Fehim* (İstanbul 1934); *Samih Rifat* (İstanbul 1934); *Silleli Sürûrî* (İstanbul 1935); *Bâkî* (İstanbul 1935); *Edebiyat ve Edebiyat Tarihi Özû* (İstanbul 1935); *Şeyh Galib* (1. fas., İstanbul 1935); *Aka Gündüz* (İstanbul 1937); *Ali Cânib* (İstanbul 1937); *Ali Nihad* ([Tarlant], İstanbul 1937); *Hatâyî Divanı* (İstanbul 1946).

BİBLİYOGRAFYA :

Hüseyin Vassâf, *Sefîne*, I, 369-370; İbnülemin, *Son Asır Türk Şairleri*, III, 1574-1576; Gövsa, *Meşhur Adamlar*, İstanbul 1933-37, IV, 1395; M. Behçet Yazar, *Edebiyatçılarımız ve Türk Edebiyatı*, İstanbul 1938, s. 381; Öztuna, *TMA*, I, 195-196; a.mlf., *İtrî*, Ankara 1987, s. 83; Bedii N. Şehsuvaroğlu — Muzaffer Gökmen, *Sadettin Nüzhet Ergun*, İstanbul 1976; Behçet Necatigil, *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü*, İstanbul 1983, s. 147-148; Bedii N. Şehsuvaroğlu, "Sadettin Nüzhet Ergun", *Bilgi Mecmuası*, XII/145, İstanbul 1959, s. 12-13, 17; Muzaffer Gökmen, "Sadettin Nüzhet Ergun (1901-1946)", *TK*, sy. 164 (1976), s. 499-502, 510-512; *MM*, sy. 416 (Mart 1987), s. 32; R. Ekrem Koçu, "Ergun (Hüseyin Sâdeddin Nüzhet)", *İst.A*, IX, 5178-5179; "Ergun, Sâdeddin Nüzhet", *TDEA*, III, 66-67; "Konya Vilâyeti Halkiyat ve Harşiyatı", a.e., V, 393.



EKREM BEKTAŞ

ERGUNER, Süleyman

(1902-1953)

Neyzen ve bestekâr.

2 Ağustos 1902 tarihinde İstanbul'un Sultanselim semtinde doğdu. Babası Sultan Selim Camii müezzinlerinden Hâfız Hasan Efendi, annesi Dürriye Hanım'dır. Dört yaşında annesini, on bir yaşında babasını kaybetti. Babasının vefatı üzerine erken yaşta Sultan Selim Camii'ne müezzin oldu. Caminin başımamı Sadettin Kaynak'tan müzikî öğrenmeye başladı. Bu arada I. Dünya Savaşı'nın olumsuzluklarına rağmen hıfzını, ardından da rüşdiye öğrenimini tamamladı. 1923 yılında Muazzez Hanım'la evlendi. Dört yıl sonra müezzinlik görevinden ayrılıp İnhisarlar İdaresi'nde memur olarak çalışmaya başladı. Aynı yıl İstanbul'dan ayrılarak bu kurumun Keskin, Karaman, Kütahya, Çarşamba, Burdur müdürlüklerinde bulundu ve 1942'de İstanbul'a döndü. Önce Tekel Genel Müdürlüğü'nde zat işleri şube müdürlüğü, daha sonra da Cibali Tütün Fabrikası sicil âmirliği görevlerinde bulundu. Cibali fabrikasındaki görevi sırasında 1 Aralık 1953'te vefat etti ve Edirnekapı Şehitliği'ne defnedildi.

Hüseyin Fahreddin Dede'den sonra son devrin en iyi neyzeni kabul edilen Süleyman Erguner ayrıca sesinin güzelliğiyle de tanınmıştır. Küçük yaşta katılmaya başladığı müzikî toplantılarında, devam ettiği tekke ve mevlevihânelerde ilk müzikî bilgilerini almıştır. Önce Sadettin Kaynak, daha sonra Mecid Sesigür ile çalışmış, Bestenigâr Ziyâ Bey ve onun talebelerinden Sultanselimli Hâfız Cemal Efendi'den de istifade etmiştir. Ancak müzikî hayatında Hâfız Sâmî ile eski sa-

ray müezzinlerinden Hâfız Hüseyin'in büyük tesiri olduğunu belirtmek gerekir. Ney üflemeye Neyzen Emin Efendi'nin (Yazıcı) teşvikiyle on altı yaşında başlayan Erguner, kimseden ders almadan kendi gayretiyle ilerleyerek üslup sahibi bir neyzen olmayı başarmıştır. Anadolu'da memuriyeti sebebiyle bulunduğu yerlerde cemiyetler kurarak müzikî faaliyetlerine katılmış ve bu hususta derin izler bırakmıştır. Ayrıca İstanbul'a döndükten sonra salı günleri Sultanselim'deki evinde yapılan mütat müzikî toplantıları devrin ünlü müzikînaslarının devam ettiği mahfiller arasında yer almıştır.

1944'te İstanbul Radyosu'nun ilk demeye yayınları ile başladığı radyo çalışmalarına 1950'de hizmete giren yeni İstanbul Radyosu'nda devam etti. Bu kurumdaki çalışmaları sırasında vefatına yakın yıllarda ney, tanbur, ud ve kudüm sazlarından oluşan Erguner Topluluğu adlı bir grup kurdu. İstanbul Radyosu'nda ve devam ettiği müzikî topluluklarında klasik Türk müzikisi ve tasavvuf müzikisinin yeniden canlanması yolunda büyük gayretler gösteren, özellikle mansur ve şan neyi üflemeyi tercih eden, neyde pürüzsüz ve kuvvetli dem sesleriyle tanınan Süleyman Erguner aynı zamanda birçok talebe yetiştirmiştir. Bunlar arasında oğlu Ulvi Erguner ile Niyazi Sayın, Selâmi Bertuğ, Alâeddin Yavaşca ve Nevzat Atlığ en tanınmışlarıdır.

Neyzenliğinin yanı sıra bazı eserler de besteleyen Erguner'in bugün elde altı ilâhî, beş şarkı ve dokuz saz eserinden müteşekkil yirmi bestesi bulunmaktadır. Bunlar arasında Yahya Kemal Beyatlı'nın, "Ömrün şu biten neşvesi tâm olsun erenler" mısraı ile başlayan uşşak yürük semâisiyle güftesi Hacı Bayrâm-ı Velî'ye ait olan, "N'oldu bu gönlüm n'oldu bu gönlüm" mısraı ile başlayan uşşak ilâhisi çok meşhurdur.

BİBLİYOGRAFYA :

Mustafa Rona, *Elli Yıllık Türk Musikisi*, İstanbul 1970, s. 505-506; Kıp, *TSM Sözlü Eserler*, s. 113, 149, 176, 278; a.mlf., *TSM Saz Eserleri*, s. 6, 13, 17, 23, 31, 58, 61; Süleyman Erguner, *Ney "Metod"*, İstanbul 1986, s. 6; Fikret Akıncı, "Süleyman Erguner ve Arkadaşları", *Resimli Radyo Dünyası*, Mart 1952, İstanbul, sy. 90, s. 25-27; "Süleyman Erguner'in Terce-me-i Hali", *MM*, sy. 71 (Ocak 1954), s. 320; Ekrem Kongar, "Bir Hâtıra", *Milliyet*, 1 Ağustos 1958; Hakkı Göktürk, "Erguner (Süleyman)", *İst.A*, IX, 5179-5181; Öztuna, *BTMA*, I, 262.



SÜLEYMAN ERGUNER

